І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07302
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го КВІТНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 24, 1964 No. 78. VOL. LXXI.

ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРЕЗИДЕНТА ВІДВЕРНУЛО ЗАГРОЗУ СТРАЙКУ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ

Вашингтон. — 22-го квітня президент Джансон на окремій пресовій конференції о год. 5:30 по полудні з радістю повідомив за допомогою радіових і телевізійних передач, що залізничий спір, який тривав 5 років за президентури Айзенгавера і Кеннеді вдалося полагодити мирним способом, і страйк, що мав початися по півночі з п'ятниці на суботу, не відбудеться. Цей страйк був би спричинив 6 мільйонів американців безробітними та був би дуже пошкодив крайовій продукції, поменшуючи її відразу на 15%, що коштувало б економіку країни більйони долярів. Покищо не є докладно відомо, на яких умовах прийшло до порозуміння між залізничими спілками та власниками залізничих компаній. Президент хвалив і представників залізничників і залізничих компаній за те, що йшли на взаємні уступки, щоб цим довести цілому світові, що у вільній країні головну ролю грають взаємні переговори між заінтересованими чинниками в економіці, і що не треба вмішування уряду до економіки, яка розвивається на основі вільної приватної конкуренції. Під час промови Президента в телевізії присутні були представник залізничників Рой Дейвідсон, представник залізниць Дж. Е. Вулф, секретар праці Віллард Вірц та його асистент Джеймс Рейнолдс. Головною проблемою в спорі між робітниками й працедавцями була справа звільнення з праці 35,000 залізничників, які, на думку працедавців, не є потрібні внаслідок механізації праці, і які коштують залізничі компанії сотки мільйонів річно. Ця справа є на добрій дорозі до розв'язання, бо її мають вирішити як третейські судді Теодор Кіл з Ню Йорку і професор Пенсилвенійського університету Джордж Тейлор. Погодилися на тому, що 100 000 робітників, які працюють не на поїздах, дістануть збільшення заробітньої платні від 8 до 12 центів за годину праці, що зблизить їхні заробітки з тими, що їх мають робітники на поїздах. Ті робітники, які працюють дальше від своєї „матірної" стації, дістануть додатки на харчі по $1.50 денно. В інших справах поробили уступки і залізничники і залізничі компанії. Робітники зрезигнували з додаткових платень, коли залізничник працює дальше як 100 миль від матірної стації, а власники залізниць не домагаються того, щоб одноденну туру продовжити поза 100 миль. Тільки особистий вплив і вмішування Президента спричинили те, що дійшло до порозуміння на залізницях, де в останніх роках загрожував загальний страйк, який викликав хвилювання між економістами, що побоювалися за стабілізацію господарки цієї країни. Президент відчитав листа до нього 7-річної дівчинки Кеті Мей Бейкер із Парк Форесту в Іллиной, яка просила його, щоб залізниці їздили, бо її бабця має приїхати з Йонкерсу, Ню Йорк, до неї в неділю, коли вона прийматиме перше Святе Причастя. Президент відповів цій дівчинці з Іллиной, що залізниці курсуватимуть, бо не буде страйку.

Президент закликає Сенат приспішити ухвалення громадянського закону

Вашингтон. — Президент Джансон конферував із демократичними провідниками в Сенаті та рекомендував їм, щоб конче до липня старалися ухвалити законопроєкт про охорону громадських прав, 13-го липня зачнеться Республіканська Номінаційна Конвенція, а пізніше буде Демократична Конвенція та виборча кампанія і не буде часу на ухвалення конче потрібних законопроєктів. Дебати над громадянським законом ведуться вже 6 тижнів, і Сенат може почати голосувати над деякими частинами цього проєкту, що його ухвалила Палата Репрезентантів ще 10-го лютого цього року. Щоб припинити дискусію — обструкцію — треба більшости двох третіх голосів присутніх сенаторів. Тому, що південні сенатори демократи ведуть обструкцію громадянського законопроєкту, то до припинення дискусії треба б ліберальним демократам і республіканських голосів. Республіканці ставлять численні поправки до урядового проєкту, і тому не можна покищо почати голосування над законопроєктом, бо південні сенатори своїми промовами до цього не допускають.

Від неділі обов'язує літній ощадностевий час

Ню Йорк. — Пригадується, що від неділі 26-го квітня від першої години по півночі (з суботи на неділю) обов'язує так званий літній ощадностевий час замість теперішнього так званого стандартного сонячного часу. В суботу ввечері треба посунути вказівки годинників на одну годину вперед, щоб в неділю не спізнитися на Богослуження. Ту годину, що її втратять на сні в неділю всі особи в тих стейтах, де обов'язує літній час, зможуть вони собі відоспати в останню неділю 27-го жовтня.

В АМЕРИЦІ

● **Під час лету** пані Линдон Б. Джансон з Вашингтону до Клівленду, де перша леді мала виголосити промову на Конвенції ІВКА, в літак вдарив грім, внаслідок чого двічі літаком стрясло і 40 пасажирів дещо настрашилися. Пілот повідомив, що не було жадної небезпеки, і всі пасажири заспокоїлися.

● **Дві** великі тютюнові фабрики повідомляють, що в першій чверті цього року їх прибутки значно зменшилися. Найбільша тютюнова компанія Рейнолдс, яка між іншим продукує цигарки „Кемелс", повідомляє про зменшення прибутків на 6.6 відсотка, а компанія Ліґґет і Маєрс в першій чверті цього року мала зменшені прибутки на 7.2 відсотка.

● **Президент Джансон,** під час лету з Вашингтону до Ню Йорку взяв зі собою на гелікоптер і літак 88-річного батька конґресмена демократа Дж. Дж. Пікла — Дж. Б. Пікла, який перший раз в своєму житті летів літаком. Містер Пікел заявив журналістам, що не почувався безпечним ані на літаку ані на гелікоптері.

● **В Комісії Воррена** у Вашингтоні зізнавав тексаський губернатор Джан Конеллі разом із своєю дружиною, бо вони 22-го листопада їхали в тому самому авті, в якому їхав покійний президент Кеннеді. На думку Конеллі президента Кеннеді вбила божевільна людина, і що в тому злочині немає якоїсь політичної ідеологічної змови. Освалд мав в своєму пляні вбити Президента, а не тексаського губернатора, як могло б декому здаватися, — казав Конеллі.

● **Секретар торгівлі** Лютер Г. Годжес повідомив, що він в травні цього року урядово відвідає Венесуелю, Колюмбію та країни Середущої Америки. Ціллю цієї поїздки буде збільшити торговельні зв'язки з тими державами. З інших урядових кол кажуть, що ця поїздка є виявом нової політики през. Джансона, який бажає прихильніше ставитися до держав Латинської Америки.

● **Американський Союз Банків** проєктує, щоб ЗДА карбували свої монети з датою 1964-го року і в пізніших роках, щоб збирачі монет та спекулянти не збирали нововиданих монет і не спричинювали недостачі монет в грошовому обігу.

Дочки Американської Революції проти зменшення зброєння

Вашингтон. — На 73-ім Конґресі Дочки Американської Революції є проти того, щоб ЗДА здійснювали роззброєння та щоб робили якісь уступки Панамі у зв'язку з недавнім непорозумінням з тією республікою. В окремих резолюціях Дочки Американської Революції протестують проти того, щоб ЗДА не продовжували пробних атомових експльозій, та щоб не зменшували продукції атомових експльозій та не заморожували числа далекосяжних бомбовиків та далекосяжних ракет, бо це все заохочує ворога до атаки на ЗДА. На думку цієї жіночої організації не треба давати жадних концесій Панамській Республіці, бо це заохотить Кубу до того, що вона почне домагатися нового договору в справі морської бази Ґвантанамо. ДАР домагаються також, щоб Конґрес окремим законом анулював рішення Найвищого Суду ЗДА в справі молитви в публічних школах. З інших резолюцій треба згадати ще такі: домагання припинити торгівлю з комуністичними державами та з тими, які сконфіскували американську приватну власність. ДАР є проти збільшування іміґрації до ЗДА, бо нові іміґранти збільшують безробіття в цій країні.

ЗДА дораджують Південному В'єтнамові прийняти допомогу й від інших країн

Сайгон. — Державний секретар Дін Раск дораджував південно-в'єтнамському урядові під час свого перебування там напереломі минулого і цього тижня, щоб прийняти допомогу також від тих інших країн, які заінтересовані у перемозі над комуністичними партизанами. Так, наприклад, Австралія має в Південному В'єтнамі 30-членну військову місію, а Британія 10-членну. Вони могли б прислати більші контингенти, як би їх попросити. Філіппіни і Вільний Китай обіцяли допомогу Південному В'єтнамові штучними добривами для піднесення його хліборобства. Державний секретар буцім-то дораджував також прем'єрові генералові Нгуєн Ханові, щоб той не легковажив світової опінії та щоб ставився дбайливіше, ніж до цього часу, до з'ясування світові дійсного характеру комуністичної агресії проти південного В'єтнаму.

Платники податків можуть виправляти помилки в податкових заявах

Ню Йорк. — З Податкового уряду повідомляють, що платники податків, які помилково виповнили свої податкові заяви, можуть їх виправити й вислати нові формулярі до податкового уряду. Платник податку може наново виповнити податкову заяву і вписати в ній пункт, який був опущений в першій заяві, або який не був вірно поданий в першій заяві. На новій заяві треба написати: „виправлена заява"- Коли в Податковому уряді знайдуть неправильності в податковій заяві, тоді нечесний платник податку може бути покараний карою у висоті 5% від недоплаченої суми (незадекларованої) та крім крім того відсотки від незаплаченої суми, починаючи від 15-го квітня.

Випробовують переведення перепису населення за допомогою пошти

Вашингтон. — Бюро перепису населення вже тепер плянує переводити проби, чи не можна б найближчий перепис населення, який має відбутися в березні 1970-го року, здійснити за допомогою пошти. Це коштувало б окремого чромадянина ЗДА кілька мінут часу, але державна скарбниця заощадила б великі мільйони долярів. Бюро перепису населення вишле в найближчому місяці формулярі, щоб ті особи, що їх дістануть, належно виповнили. Коли буде поважне число виповнених аркушів, тоді Бюро в 1970-му році розішле всім американським громадянам, і не-громадянам в цій країні, щоб виповнили друки. Це станеться 14 травня в районі міста Луїсвіллу, Кентаки, де живуть 750,000 осіб. 11 травня дістануть переписні папери до виповнення в двох повітах в стейті Індіяна. Ці друки треба буде виповнити впродовж двох-трьох днів і відослати до Бюра перепису населення.

● **У Південній Кореї** арештовано 57 студентів у зв'язку з новими студентськими демонстраціями проти корейсько-японських переговорів про нормалізацію взаємин між тими країнами. Поліція розпорошила демонстрацію слізним газом. Водночас уряд зажадав позбавлення посольського імунітету одного парляментарного посла, який твердив, що президент Чунг Гі Парк дістав від Японії гроші за те, що погодився замиритись з нею.

● **Совєтський академік** А. М'ясніков приєднався до опінії американських учених і твердить на сторінках „Совєтської Россії", що куріння сприяє розвиткові недуги пістряка.

ЗУСТРІЧ У 80-ЛІТТЯ Д-РА С. ДЕМИДЧУКА

В середу 22-го квітня ц.р. сповнилося 80 років життя д-рові Семенові Демидчукові, першому делегатові Т-ва „Рідна Школа" у Львові до Америки в 1912-му році, ініціяторові й організаторові Першого Українського Сойму в Америці в 1916-му році та довголітньому співробітникові „Свободи", тепер уже від 1956-го року, на пенсії. Цього ж дня, у своє 80-ліття д-р Семен Демидчук разом зі своєю дружиною, головною радною УНСоюзу пані Марією Демидчук відвідали, на запрошення Екзекутиви УНС і „Свободи", приміщення цих установ та були гостями на обіді. На фотознімці, зробленій в головній канцелярії УНС з нагоди цих відвідин, сидять (зліва): ред. А. Драган, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, головний предсідник УНС п. Йосип Лисогір, д-р Семен і пані Марія Демидчуки та головний касир УНС п. Роман Слободян.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВІДКРИВ СВІТОВУ ВИСТАВКУ В НЮ ЙОРКУ СЕРЕД ДОЩУ, ДЕМОНСТРАЦІЙ І „ВЕЛИКИХ НАДІЙ"

Президент Линдон Б. Джансон прибуває до Зінґер Бовл для офіційного відкриття Світової Виставки 1964 - 1965.

Ню Йорк. — У середу 22 квітня, згідно з давно заповідженим терміном, відкрито Світову Виставку, яка триватиме по кінець наступного року. Офіційне відкриття перевів президент Линдон Джансон, який прилетів на Леваду Флашінгу гелікоптером з недалекого летовища ім. Кеннеді. Промова Президента стосувалась 300-річчя Ню Йорку, при чому Президент заповів, що — за передбачуванням фахівців — цю Виставку відвідає 70-тикратно більше людей, як було ціле населення Північної Америки „коли народився Ню Йорк". Президент заповів, що настане час, коли в З'єднаних Державах не існуватиме взагалі бідности і коли всі американці будуть дійсно рівні. Президент підкреслив актуальну вагу того головного гасла, під яким проходить теперішня виставка: „Мир через розуміння", та вказав на „великі надії", що їх має нинішній світ. Після тієї офіційної промови, Президент перейшов до павільйону Америки та відкрив його. Крім Президента промовляли ще колишній президент Гаррі Труман, який свою коротку промову прикрашував дотепами. Промовляв теж нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер. Офіційна частина розпочалась молитвою, що її відправив кардинал Франсіс Спелман. Всі промовці прославляли президента Світової Виставки і її головного організатора Роберта Мозеса. Роблючи алюзію до його прізвища, одні промовці називали виставку „обіцяною землею", яку заповів був Мойсей, — інші перестерігали, щоб Мозеса не переплутувати з біблійною постаттю. Вся церемонія відкриття відбувалась серед дуже поганої погоди, дощу й холодного вітру. Проте навіть серед такої непривітної природи приявні відчували надзвичайну красу і велич Виставки. Негритянські демонстранти намагалися закаламутити акт відкриття, але це їм не вдалося, чи пак удалося тільки в дуже обмеженій мірі. Заповіджена демонстрація негритянських мотористів, які погрожували, що двома тисячами авт заблокують шляхи до виставки, зовсім не вдалась, бо тільки кількадесять негритянських мотористів зголосились до тієї демонстрації. Таким чином сотні змобілізованих кранів, що мали відтягати авта демонстрантів, не були зужитковані і автомобільний рух не стрічав ніяких перешкод. Зате група муринських демонстрантів намагалась припинити рух на лінії підземки, що веде до Виставки. Потягнувши за алярмовий шнурок, демонстранти зупинили потяг на шляху недалеко виставки. Однак впродовж кількох хвилин поліція справилась з демонстрантами і більше інцидентів на підземковому русі не було. Також на самому терені Виставки негритянські демонстранти намагалися перешкоджувати промові Президента та бльокувати доступ до американського павільйону. Поліція інґерувала тільки у тих випадках, коли демонстранти перешкоджали відвідувачам. Впродовж дня арештовано 265 демонстрантів, між ними крайового лідера Конґресу Расової Рівности Джеймса Фармера і організатора „Маршу на Вашингтон" в минулому році, Баярда Рустіна. З уваги на дуже погану погоду було в тому першому дні виставки тільки 47.000 платних відвідувачів, а загалом, разом з офіційними представниками, було 69.582 особи. Між приявними були 9 губернаторів, 23 чужинецькі амбасадори, 11 конгресменів і сенаторів, амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях Адлей Стівенсон, його заступник, муринський лавреат нагороди Нобеля Ралф Банч, донька еспанського голови держави Франсіска Франка маркеза Кармен Віляверде, донька індійського прем'єра Неру Індіра Ганді і багато інших видатних осіб американського та закордонного світу. Колишні президенти Герберт Гувер і Д. Д. Айзенгавер прислали депеші з привітами, що їх теж відчитано на офіційній церемонії відкриття.

Британія прикладає велику вагу до зменшення атомової продукції трьома атомовими державами

Лондон. — Британський прем'єр Алек Даґлас Гюм висловив в палаті громад велике вдоволення з приводу однозгідного та одночасного проголошення у Вашингтоні, Москві і Лондоні зредукування продукції плютонія і уранія, необхідних для продукції атомової зброї. Британський прем'єр заявив, що Британія приєдналась в цій справі без вагання до ініціятиви, проявленої президентом Джансоном і Нікітою Хрущовим. Хоч він погодився з лідером опозиції Гаролдом Вілсоном, що редукція атомового матеріялу не є ще роззброєнням, проте він звернув увагу на психологічний момент цієї справи. Тому британський прем'єр є переконаний, що порозуміння трьох атомових держав в цій справі є „кроком на шляху до миру". Так само Женевська конференція роззброєння прийняла вістку про те порозуміння, зроблене зрештою понад її головою безпосередньо між великодержавами, дуже прихильно. Тільки речник французького уряду заявив, що те проголошення трьох атомових держав „не має ніякого значення", тим паче, що воно не пов'язане з ніякою міжнародною контролею, яка ґарантувала б, що дійсно буде зменшена продукція атомового матеріялу.

Зростає роля Франції в Конґо

Леопольдвіл. — Конґолійський прем'єр Сиріль Адуля відлетів у минулий вівторок з столиці Конґа французьким джетом до Парижу і в той сам день прилетів туди на 5-денну офіційну візиту. Під час його перебування в Парижі мають підписати умову про французько-конґолійські культурні й економічні взаємини, чи підготовити такий договір. Відколи в минулу осінь приїхав до столиці Конґа французький амбасадор Жак Коcцюшко-Морізе — французька дипломатія повела живу діяльність на здобуття собі на терені Конґа впливів, що їх втратили бельгійці. Французи зосереджують свою увагу на обсаду своїми професорами конґолійських університетів, залишаючи бельґійцям народне й середнє шкільництво. Франція хоче теж дати 350 стипендій конґолійським студентам на студії у Франції, як також прислати конґолійському урядові 50 експертів в різних ділянок техніки. Ця французька допомога тим потрібніша Конґо, що до 1-го червня цього року Об'єднані Нації відкликують відтіль решту свого різнонаціонального війська і мирову місію.

Українська громада відпровадила на вічний спочинок Осипа Кочана

Ню Йорк. — В минулий вівторок о год. 8 веч. відбулаясь тут в похоронному закладі Петра Яреми Панахида по бл. п. Осипові Кочані, яку відправив о. протопресв. Я. Весоловський, який виголосив теж прощальне слово. Промовляв також голова Об'єднання письменників „Слово" Гр. Костюк - Подоляк, який прославляв Покійного, як фанатичного звеличника книжки. Наступного дня вранці похоронний похід вирушив на Український Цвинтар у Бавнд Бруку. Над відкритою могилою промовляли проф. Д. Горняткевич від УВАН і директор канцелярії УКК ред. Василь Мудрий від УККомітету та НТШ. Похоронний обряд відправив о. канцлер Б. Желехівський. В Українському Народному Домі в Ню Йорку відбулось традиційне в таких випадках прийняття для учасників похорону, членів родини і приятелів Покійного та представників установ. Проводив на тому прийнятті ред. І. Кедрин, який повідомив приявних, що на його руки вдова, пані Туся Кочан, склала 575 дол. на цілі, що були дорогі серцю її покійного чоловіка: по 100 дол. на НТША, УВАН, церкву - пам'ятник у Бавнд Бруці, катедру українознавства в ЗДА, та по 25 дол. на УКК, НТШ у Сарселі, Бібліотеку ім. С. Петлюри у Парижі, Пласт в ЗДА, Інвалідів, Український Музей в Шикаґо і Пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні. Одночас донька Покійного пані Софія з Кочанів Гомпидж, що живе постійно у Франції, деклярувала по 50 дол. на НТШ у Сарселі і пам'ятник С. Петлюрі у Парижі, панство Коць 25 дол. на УВАН і панство Пельци 25 дол. на НТШ. Опісля промовляли ще І. В. Кобзяр, прощаючи Покійного від української громади Ґантерської округи, п. В. Тимцюрак з Шикаґа і проф. І. Замша від УВАН. Вдова зворушено дякувала всім приявним.

● **У Бонні в Західній Німеччині** засуджено чотирьох колишніх нацистських сторожів в кацеті у Пінську за участь в убивстві 5.200 жидів на в'язничні кари від 4 до 5 років. Водночас продовжується похмурий судовий процес у Франкфурті проти 22-х сторожів кацету в Освенцімі на Шлеську.

Франція приспішено відтягає свої війська з баз в Альжирі

Альжир. — Альжирський прем'єр Ахмед Бен Белла заявив в минулий вівторок, що до першого травня цього року Франція відкличе всі свої війська в Альжиру за винятком ґарнізону на дослідному атомовому пункті на Сагарі та залоги в морській базі Мерс-ель-Кебір біля Орану. Водночас альжирський прем'єр заповів, що Альжир буде старатися перевести ревізію договору із Францією з 1962-го року, за яким Франція має право до згаданої морської бази коло Орану до 1977-го року та до частини Сагари до 1967-го року. Спершу французи обіцяли були відтягнути всі інші свої війська з Альжиру до липня цього року, але приспішили цей термін. Ще в 1962-му році, наприкінці французько - альжирської війни, було в Альжирі понад півмільйонова французька армія. Після евакуації військ до кінця квітня цього року залишається ще в Альжирі в згаданих двох пунктах коло 80 000 вояків. Альжирський уряд сполучив те проголошення разом із закінченням конґресу так званого Національного Фронду Визволення, єдиної леґальної партії в Альжирі. На тому конґресі, що його збойкотували опозиційні до альжирського диктатора Амхеда Бен Беллі арабські діячі, переобрано 1 901 голосом Бен Беллу на „генерального секретаря" названої політичної організації та обрано 103-членний Центральний Комітет, що його список продиктував Бен Белла. Однак західні обсерватори твердять, що прийняте на тому конґресі резолюції були „поміркованні" та були сумішкою „соціялізму" і мохаммеданського націоналізму. Бан Белла є палким звеличником Фіделя Кастра.

У СВІТІ

● **В Індонезії** наказано виїхати впродовж 48 годин керівникові бюра американської пресової аґенції Юнайтед Пресс Інтернешенел, Ресві Гердонові. Індонезійський уряд не закидає тій пресовій аґенції, що вона продавала фальшиві вістки, тільки зазначує, що „існують сумніви щодо мудрости писати про деякі справи Індонезії".

● **Совєтські власті** закрили в Москві тамошнє бюро західньо-німецької пресової аґенції „Дойтше Пресс Аґентур", яка подала була в минулому тижні фальшиву вістку про смерть Хрущова. Хоч член тієї аґенції Гайнц Вірцель відкликав був ту вістку, виправдував її „непорозумінням" і перепросив совєтські власті, всеодно вони наказали йому виїхати з Москви до 24 годин. Його журналістична кар'єра зазнала прикрого удару від тієї помилки.

● **Ізраїльські власті** схопили чотирьох сирійських і двох єгипетських моряків на ливанському рибальському кораблі недалеко порту Гайфи. Ізраїль твердить, що той корабель загнався протизаконно на ізраїльські територіяльні води. Однак вірогідною є версія, що Ізраїль хоче мати в своїх руках певну скількість єгипетських і сирійських моряків, щоб їх виміняти на 20 жидівських моряків, що їх тамті давно вже схопили і не звільнюють. Тому, що Ізраїль не має за цю справу спору з Ливаном, то ливанський корабель і ливанських моряків звільнено.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Ідеологічна війна

Поза всілякими конкретними інформаціями, що їх одержали редактори й радіові коментатори країни під час влаштованої для них Державним Департаментом дводенної конференції в закордонних справах, у понеділок і вівторок 20 і 21-го квітня у Вашингтоні, для нашої громади, мабуть, найцікавішими були б деякі висновки про теперішню ситуацію в світі. Усі конкретні вістки та їх оцінки зводяться головно до такої характеристики цісї ситуації:

Сьогодні ніхто в світі не бажає війни, розуміючи, що нова світова завірюха з використанням ядрової зброї масового знищення була б загладою для людства. Це стосується також і до превентивної війни, бо вже ніхто не має спроможности одним ударом знищити противника так, щоб виключити його відплатну акцію. А проте, загроза ядрової війни існує. Конкретний приклад: якщо б — скажімо — Совєтський Союз, розраховуючи на абсолютну миролюбність Америки, поступив у своїй політиці так, що це загрожувало б самому існуванню Америки, як це було, наприклад, у випадку створення виразно аґресивної совєтської ракетної бази на Кубі, то ясно, що Америка не прийме резиґнаційньої засади: „ліпше червоний, ніж мертвий", і війна могла б „сама вибухнути". З цього здають собі справу диктатори в Кремлі, і можна сподіватися, що жадної такої авантюри, яка загрожувала б вибухом ядрової війни, вони не почнуть.

В такій ситуації логіка і розвиток подій вказують, що оспівуваний в комуністичному „Інтернаціоналі" „останній, рішальний бій" відбудеться не на побойовищі, а — в ідеологічній площині. Хрущов сам заповів, що „співіснування в політиці" не тільки не рівнозначне із співіснуванням в ідеологічній ділянці, але, навпаки, воно вимагає ще більшого посилення ідеологічної війни, що мала б „мирно угробити" вільний світ. На цю ідеологічну війну скерована тепер головна увага большевицької політики, при чому большевики, визнаючи аморальну засаду „ціль освячує засоби", не гребують нічим, жадною брехнею і жадним підступом, якщо це заповідає успіх. Саме в цьому й криються великі небезпеки для вільного суспільства. Дехто думає, що в ідеологічному зударі можна большевиків легко скомпромітувати. Невже ж їх треба ще більше компромітувати, як вони вже самі себе скомпромітували на всіх ділянках. За тиждень чи два перед виявленням совєтських ракет на Кубі Хрущов і Громико запевняли президента Кеннеді, що там ніяких ракет немає. Коли ж ту брехню їм доведено, вони її мовчки проковтнули, і тепер цією справою не турбуються, знаючи, що людська пам'ять коротка і наївних багато.

Цікаве інше твердження: ЗДА публікують і поширюють в Совєтському Союзі свій журнал „Америка" російською мовою, а Москва публікує і поширює в Америці свій журнал „СССР" англійською мовою. „Америку" в Совєтському Союзі дослівно розхапують, і наклад цього журналу треба було б набагато збільшити, але мало хто бере в руки журнал „СССР" в Америці. Однак договір про взаємність передбачає, що наклади обох журналів мають бути однакові. Це — в урядовій угоді, але цісї засади аж ніяк не практикує вільна американська суспільність. Наприклад, до американських університетів запрошують з доповідями не тільки совєтських науковців, але й професійних пропаґандистів, і при цьому ніхто не думає, що інтерес власної країни, Америки, вимагає, щоб ці гостинні для совєтських аґітаторів американські установи домагалися взаємности, себто запросин до виступу американців у совєтських університетах.

Таких прикладів, коли вільна американська суспільність сама, хоч і в найкращій вірі та з найкращих мотивів, допомагає совєтським стратегам ідеологічної війни, можна б навести куди більше. Великий і відповідальний обов'язок преси — звертати увагу на ці справи, якщо ми не хочемо, щоб нас большевики „мирно угробили". Це в однаковій, якщо не в більшій мірі стосується й до нашої американсько - української громади та її преси.

Держава понад партії

За традицією у міжпартійних відносинах в Америці кожний призначений партійною конвенцією кандидат на президента З'єднаних Державах дістає впродовж своєї передвиборчої кампанії всі таємні звідомлення, що стосуються закордонної політики й державної оборони. Таким чином уможливлюється йому базувати свою виборчу кампанію на фактах, невідомих широкому громадянству. Газети пригадують, що коли республіканський губернатор Ню Йорку Томас Дюї кандидував у 1944 році проти президента Ф. Д. Рузвелта, і потім знову в 1948-му році проти президента Гаррі С. Трумана, то його закордонно - політичний дорадник Джан Фостер Даллес діставав від Державного Департаменту всі інформації. Так само президент Труман у 1952-му році звелів передавати обом партійним кандидатам, Д. Д. Айзенгаверові і Адлєві Стівенсонові, таємні офіційні дані, що їх вони собі бажали. У виборах 1960-го року з цього привілею користав демократичний кандидат Джан Ф. Кеннеді, і республіканський кандидат Ричард М. Ніксон був тоді навіть у гіршій ситуації, бо він, як все ще урядуючий віце-президент, не міг покликатися на своє знання засекречених подробиць, як, наприклад, вишколювання протикастрівських революціонерів, що використав був у своїй кампанії Кеннеді.

Президент Джансон пішов у цій традиції ще далі. Він заявив, що видав доручення державному секретареві, секретареві оборони та директорові Центральної Розвідчої Аґенції давати всі інформації кандидатам Республіканської партії. Це стосується формальних і потенціяльних кандидатів ще з часу перед партійною конвенцією, як теж офіційно конвенцією призначених кандидатів на президента і віце - президента. Цим президент Джансон заздалегідь заманіфестував потребу додержуватись цього надзвичайно позитивного і конструктивного звичаю — бути льояльним не тільки супроти своїх однопартійців, але й супроти партійно - політичних противників, на базі понадпартійного державного інтересу.

В ім'я цього надпартійного державного інтересу існує також в Америці традиція не зловживати правом і привілеєм Президента обсаджувати керівні державні становища тільки людьми із свого партійного табору, але притягати також до ділової співпраці навіть на найвищих становищах талановитих і досвідчених людей з суперницької опозиційної партії. Таким чином в теперішньому демократичному Уряді бачимо на становищі секретаря скарбу колишнього члена уряду Айзенгавера Даґлеса Діллона, а до республіканців зараховують теж секретаря оборони Роберта МекНамару і спеціяльного асистента в справах міжнародної безпеки Джорджа Банді. Уповноваженим у справах міжнародної торгівлі є колишній республіканський державний секретар Кристіян Гертер, амбасадором у Південному В'єтнамі — колишній республіканський кандидат на віце - президента Генрі Кебот Ладж. І хоч, наприклад, цей останній є тепер поважним потенціяльним кандидатом на противника президента Джансона в осінніх президентських виборах, Президент і не думає позбавляти його амбасадорського становища.

Було б добре, якби українці, які опинилися в західньому світі, вчилися на таких прикладах толеранції, терпимости, довір'я і пошани у відношенні до партійних противників — в ім'я всенаціонального надпартійного державного інтересу.

ПІДРУЧНА БІБЛІОТЕКА ПРЕЗИДЕНТА

Одною з чергових інновацій в Білому Домі у Вашинґтоні буде підручна (в оригіналі „робітна") бібліотека для вжитку кожночасного Президента цісї країни. На диво, поміж численними мистецькими об'єктами Білого Дому, резиденція Президента наймогутнішої та найбагатшої країни світу не мала ще досі книгозбірні, щоб Господар Білого Дому мав її завжди біля себе.

Цю прогалину старався був заповнити покійний президент - інтелектуаліст Джан Ф. Кеннеді, але щойно після його трагічної смерти цей задум набрав конкретних форм. На бажання теперішнього президента Линдона Б. Джансона, керівництво над здійсненням цього проєкту спочиває в руках вдови його попередника, пані Джекелин Кеннеді.

За директивою колишньої першої лейді країни, організатором і керівником підручної бібліотеки Білого Дому призначено проф. Джеймса Т. Бабба, бібліотекаря Єйлського університету. До помочі йому в цій важкій і незвичайно скомплікованій справі покликано низку найкращих бібліотекарів країни, видавців, експертів від прерізних ділянок американського культурного, наукового, економічного, фінансового й політичного світу. До цих крайових асів багатогранного життя цісї великої країни додано членів Мистецького Дорадчого Комітету Білого Дому.

Вже з побіжного перегляду, що так скажемо, „хресних батьків" цісї установи видно кожному, який це важливий почин, з якою наполегливістю, якою високопрофесійною, глибокоакадемічною дорогою розробляється на місці цей культурний задум славного „покровителя муз" на вершинах американського суспільства, покійного президента Кеннеді. Без перебільшення можна сказати, що в майбутньому не одне історичне рішення конституційного керманича ЗДА, не один його задум, не один елябрат своїм корінням сягатиме полиць цього книжкового „святилища" Білого Дому, скомплектованого своєрідним штабом найкращих інтелектуалів ЗДА.

Підручна бібліотека Президента ЗДА охоплюватиме тридцять дві ділянки з американської й світової історії, літератури, виховання, економіки, релігії, закордонних і міжнародних справ тощо. Книжковий фонд обчислено на — 2 600 томів, і це добро буде з найбільшою увагою аналізоване і сеґреґоване, як сказано вище, спеціяльно до цісї справи покликаними найбільшими спеціялістами. Як подають пресові справоздання з цього „кутика знання" в Білому Домі, перше місце щодо заголовків книжок буде віддане історичній тематиці, друге місце займатиме американська література.

В підручній бібліотеці буде представлена кожна ера і кожний стиль, зокрема в американській колекції творів. Роботу над цим проєктом в Білому Домі розпочато ще в перших місяцях урядування покійного президента Кеннеді, але широко розгорнулась вона щойно недавно, як сказано, під протекторатом пані Кеннеді. Кожний твір, призначений на полиці цісї бібліотеки, уважно рецензують відповідні фахівці, і лише за їхньою рекомендацією бібліотечний комітет апробує його і зачислює на список „президентських книжок". Як подають з дозою гумору журналісти із Вашинґтону, деяких визначних науковців запитували, які саме твори вони рекомендують до президентського „святилища знання", і ті науковці сердечно радили взяти туди . . . їхні власні твори . . .

З плянованого числа 2 600 книжок досі апробовано й розміщено на полицях одної з кімнат Білого Дому лише чотириста. Насувається думка: чи не прийняли б експерти до тісї бібліотеки деякі українські твори, видані англійською мовою? Ось, для прикладу, взяти б наші безцінну Англомовну Енциклопедію Українознавства.

До речі, Бібліотечний Комітет Білого Дому звертався через пресу з просьбою дарувати видання, що можуть бути корисними тематично для президентської бібліотеки. Хто знає, чи не попаде туди якесь імпозантне наше англомовне видання. Для охочих причинитися для такого небуденного діла подаємо адресу, на яку слід звертатися із запитами щодо пропонованої книжки:

James T. Babb, Box 1603 A, Yale Station, New Haven, Conn.

Т. К.

Голляндська королівська пара не візьме участи у вінчанні княжни Ірини

Гааґа. — Князь Ксавіє Бурбонський і його дружина княжна Маделена проголосили, що вінчання їх сина, еспанського князя Карльоса Гуґо Бурбонського з голляндською княжною Іриною відбудеться 29 квітня в Римі. Однак батьки 24-літньої княжни Ірини, голляндська королева Юліяна і її чоловік князь Бернард, рішили не взяти участи в тому вінчанні. Головна причина — острах, щоб політичні прихильники й однодумці князя Карльоса, претендента до еспанського престолу, не використали тісї нагоди для якоїсь політичної демонстрації, яка поставила б голляндську королеву в дуже незручну ситуацію. Цей острах став актуальний з хвилиною, коли княжна Ірина проголосила 4 квітня цього року, що вона буде брати активну участь в політичному житті свого чоловіка, себто — саме те, чого боялися голляндські керівні кола, насторожені взагалі у відношенні до Еспанії і її режиму. На 12 мільйонів мешканців Голляндії коло 40% є протестантів і стільки само католиків, але королівська родина є протестантською. Княжна Ірина перейшла недавно на католицизм. Вона заповіла, що з моментом свого заміжжя вона зречеться всіх прав до голляндського престолу: тепер вона є другою у черзі. Вінчання у Римі проведе кардинал Паольо Джіоббе.

М. Скала-Старицький

ПАРИЗЬКА КРИТИКА ПРО КОНЦЕРТ ШЕВЧЕНКА

Паризькі журналісти, особливо фахові критики, не радо відвідують імпрези громадського характеру, що їх влаштовують еміґрантські групи. Тому треба вважати за велике досягнення організаторів Шевченківського Концерту в Парижі, який відбувся 15-го березня ц. р. у великій концертовій залі „Ґаво", що про цей концерт згадала і паризька фахова критика. Це не значить, що еміґрантські групи не запрошують представників паризької преси на свої імпрези, які стоять іноді на високому мистецькому поземі, але паризька преса просто не цікавиться імпрезами, що їх не фірмують професійне концертове бюро, відомі імпресаріо, амбасади поодиноких держав. На концерт Шевченка у тій самій залі „Ґаво" в 1961-му році також була запрошена майже вся паризька преса, але вона не прийшла, хоч брали в ньому участь знані на міжнародному мистецькому ґрунті українські й чужинецькі мистці. Цього року тільки завдяки особистим знайомствам, зв'язкам із пресою деяких членів Ділового Комітету вдалося притягнути декількох фахових критиків, які похвально відізвалися у своїх часописах про концерт Шевченка.

І так у найповажнішому музичному журналі „Ле Ґід ди Концерт" (ч. 423 з 11-го квітня ц. р.) появилася доволі велика стаття музичного критика і поета Жозе Бруїра під заголовком „Пошана Тарасові Шевченкові". Подаємо цю статтю в перекладі:

„Заля Ґаво, 15 березня. Світ складається з плянет і людей, — казав мій добрий учитель Верґерен. Напевно. Але цей світ творять поети, задивлені у зорі. Поети залишають по собі слід. Цей слід Тарас Шевченко залишив на доброму чорноземі України, мавши всього десять років релятивної свободи, на 47-му році життя (1814 - 1861). Він був безстрашним співцем Свободи. Немає там (себто в Україні — С. С.) ні одної хати, у якій не було б його „Кобзаря", його „Біблії".

„Та це майже „політика" якої „Ле Ґід ди Концерт" собі відмовляє, забороняє. Але, слава Богу, цей вечір пошани його пам'яті складався, окрім промов і рецитацій в українській і французькій мовах, також із музики. Бо коли Тірти (грецький поет із 7-го ст. перед Христом — С. С.), який був також визначним малярем, не був музикою, то був такий після його смерти, ім'я якого тісно пов'язане з ім'ям поета. Це — Микола Лисенко, автор популярної в Україні опери „Тарас Бульба". Він також автор музичних творів для фортепіяна й пісень. З цих перших Галина Коваль виконала „Нюктюрн" ціс-моль. Україна така близька Мазурії, що цей твір можна сміливо приписати Шопенові (щоправда, з меншою гармонічною „аврою"), тоді як „Українська Рапсодія ч. 2" дала нам нагоду почути з приємністю багатство мотивів, відоме нам у Бородіна і Римського. Як наддаток почули ми малий, живий танок того ж Лисенка.

„Щодо пісень, то Євгенія Зарицька з „Ля Скалі" і Міро Скаля з „Моне" поділили між собою півтузеня з однаковим успіхом. Ці пісні не визначаються особливою оригінальністю писання, але вони перейняті лагідною, ніжною, притягаючою мелодійністю: тугою — у „Тече вода в синє море" (Фоменка, у виконанні М. Скали - Старицького), молодечою мрійливістю — в „На городі коло броду" (Лисенка, у виконанні Є. Зарицької).

„Настрої міняються з виходом хорів: „Резонанс" під орудою Мішеля Оллендорфа; „Візантійського" під орудою Мирослава Антоновича. Щось гарне і майже велике: „Вечір" („Садок вишневий" на жіночий хор Степового) у виконанні першого, і „Було колись в Україні" (Лисенко) у виконанні другого. Цей останній у білих сорочках, синіх шараварах, червоних чоботях — творить батальйон запорізьких козаків, про яких наш Аполлінер писав у своїх відомих віршах — „п'яниці, побожні і гультяї". Додаймо до цього — співаки з крицевими голосами, баси яких звучать як дзвони. Ці голоси, після народних пісень, дали нам нагоду почути „Заповіт" Шевченка на музику Олександра Кошиця, диригента славного хору Української Республіки (1919-23). І цей „Заповіт" уся заля слухала стоячи — „Як умру, то поховайте мене на могилі, серед степу широкого . . ."

„Заля була битком набита. Але мені не хотілося бачити нікого, крім малої, старенької жінки, із зморшками і сивим волоссям, у першому ряді, цісї „селянки" (у слові селянин чи не криється найшляхетніше поняття „край", країна?) Вона не пропустила ні одного слова, ні одної ноти, ні одного руху. Це одна із 20-ти тисяч „добровільних вигнанців", що їх, кажуть, нараховує Франція. У тому всьому вона напевно бачила й чула і „степ широкий, і Дніпро ревучий" своєї батьківщини".

**

У другому паризькому журналі „ЛьАнтр - Акт", що виходить два рази на місяць і займається виключно музично - театральним життям, у числі 254 з 16-го квітня ц. р., один із критиків пише:

„Перед численною публікою, що зібралася в залі Ґаво у неділю 15 березня, відбувся Святочний Концерт високої кляси, зорганізований у пам'ять великого поета, визначного маляра і передусім провідника й інспіратора, що ним був для українців, у їх боротьбі за визволення, Шевченко.

„Ми мали приємність почути блискучих артистів, серед яких треба назвати: тенора Міро Скалю, що співав Рудольфа в „Богемі" в Опері -Комік кілька років тому, з його сильним і нюансовим голосом, його досконалим мистецтвом співу; пані Олександру Кукловську, знамениту трагедійну артистку; два визначні хори: „Резонанс" і „Візантійський", під диригентурою Мішеля Оллендорфа і Мирослава Антоновича, які змусили нас мріяти про безмежні простори й безконечні обрії. Філіп Ромі".

Праці про Лемківщину

Мальовнича українська Лемківщина, по хвилях переселення лемків на західнє польське прикордоння та винищенні всяких слідів відрубного лемківського побуту й культури, ще довго притягатиме увагу дослідників. Змагатимуть вони відтворити на основі збережених матеріялів, світлин і принагідних знахідок у приватних збірках образ тісї найдалі на захід висуненої нашої провінції. Багато дечого вже ніколи не вдасться знайти, дещо вийде на денне світло випадково, дещо по пильних розшуках.

Цінні з цього погляду матеріяли, як несподіваний дарунок для українського дослідника, опубліковані у варшавському журналі „Польска Культура Людова" за 1962 р. (ч.1.) і за 1963 р. (чч. 4-4) праці Романа Райнфуса „Народне мистецтво Лемківщини" і „Лемківська різьба фігур". З окремим зацікавленням прочитали б цю студію вихідці із Лемківщини, з давньої й новішої еміґрації в Америці й Канаді — яких тут є багато.

Даючи загальний нарис про Лемківщину з гіпотезою про походження лемків з Волощини, автор детально обговорює лемківське будівництво, одяг, домашній промисл, а в другій статті лемківську різьбу на придорожніх фіґурах і каплицях.

Текст багато ілюстрований шкіцами й світлинами. Саме в них найбільша цінність, бо дібрані вони досвідченою рукою етнографа. Багато з цих світлин — унікати. Автор почав свої студії про Лемківщину ще далеко перед другою світовою війною, нагромадивши багато цінного матеріялу, який пролежав десь у роках війни. Щойно по війні автор доповнив цей матеріял, користаючись, як він сам зазначає, збірками в музеях Сяноку та Кракова. Світлини часто датовані 1934, 1935 роком. Так можна оглядати церкву в Квятоні, у Волі Цеклинській, пов. Горлиці, про яку й сам автор подає, що її вже немає.

Велика колекція світлин придорожних фіґур з різних частин Лемківщини, єдина, мабуть, у своєму роді, може бути фахівцеві добрим матеріялом для обговорення в дискусії, бо, очевидно, в обидвох статтях виходив автор із становища польського науковця, і в питанні про впливи та походження даних мистецьких творів зумів бути тільки умовно об'єктивним.

Згадані праці мають стати поштовхом для створення солідної української праці про лемківське народне мистецтво.

Гр. Скит

ВІКНО В САДОК

Вікно в садок, тож пахощі
    зела
Присмачують мені пригірк-
    лість ліків . . .
— Скажи, недуго, де ти
    сил взяла
Маленькі радості
    роздмухати в великі?

Чи викриває твій упертий
    жар
Одну з химер прехитрої
    натури, —
І повнота життя лиш
    спільний дар
Фармакопеї і температури?

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Лука Луців

Т. ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ

(34)

Кирилюк твердить, що „Шевченко не міг відобразити історичні події в усій їх складності", а нам здається, що він це зробив дуже добре:

До нас в науку! Ми навчим,
Почому хліб і сіль почім.

Якби ви з нами подружили,
Багато б дечому навчились!
У нас же світа, як на те
А тюрм! а люду! . . Що й лічить!
Од молдаванина до фіна
На всіх язиках все мовчить,
Бо благоденствує!

Шевченко добре „відобразив" цей процес, що його оправдує Кирилюк. Проте, Кирилюк, як на совєтського імперіяліста, незручно висловився, пишучи, що „Шевченко в „Кавказі" приходить до свідости спільности долі всіх гноблених народів царської імперії", і після того наводить відомі слова „од молдаванина до фіна на всіх язиках все мовчить". Так, Шевченко бачив спільність усіх гноблених Москвою народів і бажав волі усім цим народам, так як і Україні. І це є головною проблемою в „Кавказі", а не тільки „викриття самодержавства" та „викриття церкви як однієї з важливих підпор самодержавства й кріпосництва" (207).

Нам здається, що оті Шевченкові „виступи проти Бога" в „Кавказі" та в інших творах треба пояснювати тим, що тоді представляло російське урядове православ'я. Шевченко це виразно зазначив, відрізняючи Бога від „візантійського Саваофа" у вірші „Ликерії", написаному за 7 місяців перед смертю:

Збрешуть люди,
І візантійський Саваоф
Одурить! Не одурить Бог,
Карать і милувать не буде:
Ми не раби його — ми люди!

Акад. Смаль-Стоцький дає до цього місця таке пояснення: „Для людей, не рабів, єдиним мірилом етичности їх діл є їх згода чи незгода з етичними ідеями науки Христа" (ст. 138).

Згадки про московську релігію не є головною проблемою „Кавказу", бо вони тільки вияснюють оту ідеологію Миколи I і теперішніх московських диктаторів, які хотіли б, як Петро I в поемі „Сон" — „увесь світ загарбати". В „Кавказі" поет цю ідеологію прекрасно змалював у другій частині, де ота хвальба московських імперіялістів з 1845-го року так яскраво нагадує самохвальбу совєтських комуністів, які під час другої світової війни опинилися в Західній Европі:

Усі ми в золоті і голі.
До нас в науку! Ми навчим,
Почому хліб і сіль почім.

Ми малим ситі! . . А зате!
Якби ви з нами подружились,
Багато б дечому навчились!
У нас же й світа, як на те —
Одна Сибір неісходима,
А тюрм! А люду! . . Що й лічить!

Можна погодитися з проф. Л. Білецьким, який пише, що ці слова поеми „западають у душу, як найтяжче каміння, бо в них віддзеркалюється московсько - большевицька сучасність і повна руїна в ній поневолених народів. Дійсно пророчі слова, думки й картини, висловлені поетом 120 років тому!" (II, ст. 236).

Ось така роля Москви в тому „спілкуванні народів", про яке згадує і Кирилюк.

А яка тут роля України?

Поневолена Україна змушена своїх найкращих синів висилати на те, щоб не за неї, а „за її ката проливали кров", щоб вислухували московську брехню про „визволення народів", щоб „пили з московської чаші московську отруту". Ні Кирилюк, ні Івакін „не добачили" цих слів у „Кавказі", хоч вони є пуантою в цьому творі. Бо це — заборонена і небезпечна справа під пануванням Москви, хоч вона ясна в поемі Шевченка:

I тебе загнали, мій друже єдиний,
Мій Якове добрий! Не за Україну,
А за її ката довелось пролить
Кров добру, не чорну. Довелось запить
З московської чаші московську отруту!
О друже мій добрий! друже незабутий!
Живою душею в Україні витай,
Літай з козаками понад берегами,
Розриті могили в степу назирай.

Поет „сіятиме свої думи, своє люте горе", нехай „ростуть та з вітром говорять". Ми знаємо з попередніх творів, що могили, яких має „дозирати" Яків де Бальмен, „говорять з вітрами про волю", про волю України, що карається в московській неволі, про волю кавказьких народів, що їх поневолює Москва.

Борітеся, поборете, вам Бог помагає!

Шевченко серцем відчував недолю Кавказу, бо вважав, — як пише Л. Білецький, — що „це недавно Україна була таким Кавказом. Московське „христолюбиве воїнство Петра I й Катерини II так само „дружилось" із українським народом, „просвіщало" його і „показувало сонце правди", щоб потім той нарід „благоденствував" (II, ст. 237).

Проф. Л. Білецький високо оцінює поему „Кавказ". Він пише, що в цій поемі Шевченко „зумів найближчі релігійні й моральні проблеми майстерно поєднати з сучасною йому московською політикою та вкласти в зразковий, сильний і лаконічний стиль. Це все поет зумів також переплести глибоким глумливим сарказмом та тонкою й дошкульною іронією, пронизавши їх у багатьох місцях своїм найінтимнішим ліризмом. Це все разом творить таку мистецьку цілість, яку рідко можна віднайти в літературі, що змальовує політичну сучасність. Сатира Шевченка остільки артистична, що ми в цілій поемі не знайдемо ані одного рядка, від якого відбивало б публіцистикою. З цього становища „Кавказ" є наймогутніший політичний твір у цілій творчості Шевченка" (II, ст. 237).

„ТРИ ЛІТА"

Кругом мене, де не гляну,
Не люди, а змії.
І засохли мої сльози,
Сльози молодії.
І тепер я розбитеє
Серце ядом гою,
І не плачу, й не співаю
А вию совою.

(„Три літа", 1845)

Це — слова з вірша „Три літа", що мав бути передмовою до циклу Шевченкових творів, що називався цією ж назвою, як це ми вже згадували.

Ми вже доводили, що Шевченко протягом цих „трьох літ" зовсім не розчарувався в українській історії, як дехто твердив давніше і тепер твердять шевченкознавці під московською окупацією.

Ми бачили, що в творах, написаних протягом цих „трьох літ", Шевченко ще гостріше виступає проти Москви та „перевертнів", які вислуговуються московському наїзникові. Пригадаймо „Розриту могилу" (1843), „Чигрине, Чигрине" (1844), „Сон" (У всякого своя доля, 1844), „Сліпий" (1845) та з того ж року „Великий льох", „Посланіє" і „Кавказ", — і переконаємося, що Шевченко і в той час думав тільки про Україну та про її долю, як це було в перших його творах і в тих поезіях, що їх написав він наприкінці свого короткого, але глибоко творчого життя.

УККА в справі антисемітської книжки виданої під фірмою Академії Наук УСРР в Києві

Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки розглядала на черговому щомісячному засіданню 3-го квітня 1964 року в Ню Йорку книжку „Юдаїзм без прикрас" з виразним антисемітським наставленням, авторства Трохима Кичка, видану філіялом московської Совєтської Академії Наук у Києві, т. зв. Академії Наук УСРР.

Ця книжка появилась у серії протирелігійних видань з одночасною тенденцією вдарити не тільки по жидах, але й по українцях, щоб самим фактом появи цієї книжки в Києві кинути на всіх українців клеветницький закид антисемітизму. Тому то Екзекутива УККА осуджує появу цієї публікації з таких мотивів:

1.) Московські комуністи вже на самому початку опанування влади в Петрограді та Москві виповіли устами Леніна війну всім релігіям, коли то Ленін назвав релігію „опіюм народу". Дуже завзято продовжував боротьбу з релігіями Сталін, ще завзятіше, бо вирафіновано переслідує її Хрущов. Терплять від того релігії православна, католицька, протестантська, юдаїзм, буддизм, конфуціонізм і всякі релігійні секти, поширені переважно серед москалів.

2.) Особливо жорстоких переслідувань зазнали після опанування большевиками України українські церкви. Українське населення ставило довго збройний опір комуністичній диктатурі та боролось за українську державну незалежність. Так було в 1920-тих роках на Наддніпрянській Україні і так було в 1940-вих роках на Західній Україні. Комуністичні диктатори тодішніх церковних українських діячів вважали спільниками цього опору. І тому безоглядно знищили на початку 1930-х років Українську Автокефальную Православну Церкву з її Митрополитом і 30-ти єпископів на чолі та десятьма тисячами священиків, порострілювавши деяких на місці ва вивізши інших до сибірських таборів примусової праці, де вони вигинули в 1945 і 1946 роках. Підчинили вони примусово і при допомозі страшного терору 6 мільйонів вірних Української Греко - Католицької Церкви московському православію. Всіх українських греко-католицьких єпископів з Митрополитом на чолі вивезли і всі вони в числі 7-ох вигинули по тюрмах на засланнях. Живим залишився тільки Митрополит Йосиф Сліпий, що після 18-ти літ страждань, після довгих заходів Ватикану, в лютому 1963 року переїхав до Риму.

3.) Комуністичний уряд УСРР заявляє перед цілим культурним світом, що на території цілої совєтської імперії існує свобода віри і що вона заґарантована конституцією. Цей уряд наказав московському патріярхові вислати своїх обсерваторів на Евкуменічний Конґрес до Риму в 1962 і 1963 роках. 2-го березня 1964 року т. зв. ідеологічна комісія комуністичної партії СССР підготовила й оголосила антирелігійні резолюції та інструкції для поборювання релігії на території цілого СССР. При всіх більших наукових заведеннях, себто університетах та інститутах, мають бути урухомлені спеціяльні катедри для обґрунтовання атеїзму та боротьби з релігією. Крім того, влаштовується масово окремі курси безбожництва для аґітаторів.

4.) Книжка Трохима К. Кичка „Юдаїзм без крикрас" є першою того роду окремою публікацією в українській мові. Вона, як уже зазначено, спрямована проти жидівської релігії і проти жидівського народу, а так само і проти українського народу, щоб його тотально обтяжити антисемітизмом. Відколи повстала жидівська держава Ізраїль, від тоді московські комуністи вважають жидів у Совєтському Союзі потенціяльними шпигунами на користь Ізраїлю. Так само було і з українськими католиками в тому ж Совсоюзі, яких вони вважали інструментом Ватиканського реакціонізму, доки їх не зломили і не знищили як про це була мова вище.

5.) Книжка Т. К. Кичка мала на ту саму тему попередників, але в російській мові: 1) у 1960 р. появилась у Москві під фірмою Московської Академії Наук книга авторства Мойсея Шахновича під назвою „Реакционная сущность иудаизма"; 2) у 1962 р. появилась теж у Москві і під тією самою фірмою книга Арона А. Рановича під назвою „Очерк истории древней еврейской религии".

6.) Коли про книжку Т. К. Кичка заговорив світ, як про антисемітську публікацію, тоді комуністична верхівка відмежувалась від цієї книжки. Цілий культурний світ знає про те, що в Совєтському Союзі при диктатурі комуністичної партії все, що діється на його території є апробоване й кермоване московським партійним центром. Така важна справа для комунізму, як поява протирелігійної літератури чи то у формі безбожницьких журналів, чи у формі окремих книжкових публікацій, мусіла бути не тільки апробованою, але й запляновaною московським партійним осередком.

7.) Книжка Т. К. Кичка використовує майже виключно московські джерела і то не тільки видані за часів комуністичної диктатури, але й такі, що появились друком ще за царських часів. Передмову до книжки Т. Кичка написали спільно Андрей А. Введенський, народжений у Пермі (Московщина) у 1891 р. доктор історичних наук, та Григорій Давидович Плоткин, жид з України, народжений в Одесі 1917 року, автор антисемітської публікації під назвою „Подорож по Ізраїлю" (1958).

Слід ствердити, що деякі ілюстрації каракатурного характеру Т. К. Кичко запозичив із двох московських, названих вище, публікацій Мойсея Шахновича та Арона Рановича.

8.) Московський комуністичний центр у Москві, видаючи апробовану ним книжку Т. К. Кичка в українській мові в Києві, хотів тим досягнути кілька своїх бажань, а саме: обтяжити жидів контрреволюційними замітами та висміяти юдаїзм, показати перед світом, що на Україні, мовляв, є антисемітизм і накінець оживити та поглибити українсько жидівські антагонізми.

9.) Український Конгресовий Комітет Америки протестує проти такої невідповідальної та провокаційної політики московських комуністів як у справі поборювання ними релігії, так і в справі штучного носаджування ненависти між мирно проживаючими на українській землі українцями і жидами.

Екзекутива Українського Конгресового Комітету Америки

Концерт композитора Володимира Грудина в Ню Йорку

Авторський концерт композитора - піяніста Володимира Грудина у виконанні самого автора, співачки Тамари Маковської (сопран) та скрипаля Володимира Цісика 29-го березня мав небуденний успіх. Кілька вокальних точок виконано на наддаток. Музика В. Грудина приваблює до себе не якимись там зовнішніми принадами, лише справжніми художніми вартостями. Це музика, що стоїть на високому рівні смаку й сучасної композиторської майстерности. Нам здається, що цей концерт можна розглядати не тільки як успіх композитора, але й слухача: публіка чуло, зі зрозумінням відгукнулась на нову, часом з досить складними способами викладу думки, музику.

Не маючи змоги навіть наблизитися до всебічного обговорення творчости В. Грудина, ми вдоволилися б вже тим, щоб звернути увагу на твори композитора і таким чином в якійсь мірі здійснити мрію кожного мистця про те, щоб його почули й зрозуміли.

В першу чергу заслуговують на увагу скрипкові точки програми — твори, написані досвідченою рукою фахівця. Їх успіх поділив постійний учасник концертів В. Грудина, відомий скрипаль В. Цісик.

Численна фортепіянова творчість композитора, на жаль, не була достатньо репрезентована. Багато з творів В. Грудина сюжетно - текстові. Взагалі в його творчості спостерігається прагнення до програмности („П'єро", „Коломбіна", „Арлекін", „Фрески" — п'єси для ф-но).

Використання в інструментальних творах фолкльорного матеріялу також надає програмний характер музиці. Але В. Грудин не просто цитує народну пісню: сприймаючи й усвідомлюючи її, він перетворює народні елементи й показує музичні образи в їх новому, багатобічному розвитку, виявляючи новий світ ідей. Пісенно - танковий народний елемент став одним з джерел, що живлять мелодику композитора. Такий підхід до розвитку музичних образів, викликає активізацію засобів мистецького впливу, зокрема підвищену інтенсивність мелодики. Тому музика В. Грудина завжди співає: співають його вокальні мелодії, співають його інструментальні твори. Співучість музики В. Грудина, — це одна з найкращих сторін його творчости.

Поряд з тематизмом такого типу, ми зустрічаємось також з прийомом колористо - зображального письма, напр., в романсі „Сон" з його звукозаписом морської стихії (в фортепіяновій партії).

Складне вокально - виконавче завдання постало у великому циклі романсів і пісень В. Грудина (вісім творів). Проте кожний з них прозвучав у Т. Маковської кольористо. Доречна тут м'яка маніра подачі звуку, витончене черґування динамічних барв і жива природна дикція, надавали виконанню співачки особливої привабливости й переконливої правдивости. Такі складні за тиситурою пісні, як „В царство лотоса", „Фіялка", „Не співайте мені тої пісні" вимагають значної вокальної майстерности. Вміння Т. Маковської підпорядкувати свій оперний голос художньому змістові камерних творів, здібність її використовувати широку скалю емоційних барв від вишуканої лірики в „Мімозі", до комедійних зарисовок у „Волошині", яскрава сценічна зовнішність молодої співачки — все це щедро оцінила концертова авдиторія і віданачив сам композитор.

Євген Крахно

∴

29 березня в Українському Інституті Америки в Ню Йорку відбувся композиторський вечір нових вокальних і інструментальних творів Володимира Грудина.

Програма складалася з композицій, менших формою. Знавець її, В. Грудин будує свої твори на слов'янському ґрунті, проявляючи часто імпресіоністичне забарвлення. Посередніми експресіоністичними засобами він підкреслює своє інтелектуальне світосприймання.

Він уживає політональности, частих ритмічних змін, хроматики, а гармонічні сполуки нераз беруть верх над мелодією.

Сам композитор виконував свої технічно нелегкі фортепіянові твори з темпераментом, зраджуючи солідну підготову.

Володимир Цісик, пропаґатор української скрипкової музики, грав технічно трудні твори В. Грудина свобідно, повним тоном із розмахом.

Тамара Маковська, молода і гарна співачка, виявила свій талант, лише вона повинна звернути більшу увагу на звучання її голосу в п'яно, що нераз губилося під звуками акомпаніяменту. Публіка привітала тепло надійну співачку, що заспівала наддаток.

Вечір пройшов з успіхом в численно зібраної публіки.

Дарія Гординська-Каранович

ВІСТІ З КПШ

На численні запити Краєвий Комітет Пам'ятника Шевченкові повідомляє, що у Пропам'ятній Книзі будуть надруковані імена всіх жертводавців, які зложили, або зложать датки до 15-го травня 1964 року.

Імена жертводавців, датки яких поступлять до К. П. Ш. після 15-го травня ц. р., будуть надруковані в додатку Пропам'ятної Книги.

Спеціяльний Список: „Шкільна молодь — Шевченкові", який тепер виготовляється, буде також надрукований у Пропам'ятній Книзі.

Згідно з ухвалою Комітету Пам'ятника Шевченкові, Пропам'ятна Книга буде вмурована у фундамент пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні.

∴

В додаток до повідомлень в пресі щодо подорожі автобусами до Вашинґтону на відкриття пам'ятника Шевченкові 27-го червня 1964 рекомендується автобуси замовляти наперед, бо може статися, що всі автобуси будуть зарезервовані для поїздок до Ню Йорку на Світову Виставку, яка відкрита від 22-го квітня ц. р.

∴

Жертводавцям, які зложили $25 — і більше, були виготовлені Грамоти Подяки та були вислані місцевим К. П. Ш. для доручення.

Якщо хтось із жертводавців досі не одержав своєї Грамоти Подяки, то слід тепер звернутися безпосередньо до Краєвого К. П. Ш., подавши обов'язково свою точну адресу, на яку буде негайно вислана належна Грамота Подяки.

Адреса Краєвого Комітету Пам'ятника Шевченкові: Shevchenko Memorial Committee of America, Inc., 302-304 W. 13th Street, New York 14, N.Y.

В 45-ліття священства о. Олександра Стеранки в Бруклині

Вірні церкви св. о. Миколая, півд. Брукли, Н. Й., мали у своїй парафії миле, родинне парафіяльне свято: 45-ліття священства Впр. о. сов. Олександра Стеранки, свого пароха, і Свячене. Це все відбулось 12-го квітня 1964, в парафіяльній залі, заходом Об'єднаного Комітету, Апостольства Молитви і Марійської Дружини. Цю врочистість пошанували своєю приявністю й Впр. отці: дек. Вол. Андрушків, сов. Ю. Менцінський, А. Кучма і Л. Мудрий. Усіх приявних було до 250 осіб; між ними вся місцева наша інтеліґенція. Привітальні промови виголосили: від духовенства Вcч. о. дек. В. Андрушків, від Об. Комітету п. Іван Гулей, від місц. Відд. УНС і Провидіння п-і М. Демидчук, від Апостоль. Молитви і Марійської Дружини п-і М. Кудлак, від учительства п-і З. Піріг, від дітей Наталя Білаш. З короткими, сердешними словами побажань Ганнуся Рогожа зложила для Впр. Ювілята цвіти й дарунки. Зворушено й щиро за це вшанування його і за пам'ять подякував усім Впр. о. сов. О. Стеранка. — Усім добре проводив інж. Роман Рогожа. — Це свято пройшло в теплім і рідним настрої, а це причиниться до кращого й тіснішого співжиття й праці у парохії.

о—в

Мистецтво

НОТАТКИ ОМУА

Виставка Клима Трохименка

Відкриття виставки картин мистця Клима Трохименка з Філядельфії відбудеться в неділю 26-го квітня 1964-го року в першій годині по полудні в залі Літературно - Мистецького Клюбу, 149 2-го Евню в Ню Йорку. Це перша індивідуальна виставка цього мистця в Ню Йорку і вона триватиме від 26-го квітня до 10-го травня, відкрита в суботи вечером і в неділі весь день.

Участь Любомира Кузьми в американській виставці

Мистець Любомир Кузьма взяв участь у виставці Американської Ліґи Професійних Мистців, якої він є членом. Ця виставка тривала від 5 до 19 квітня 1964 року у будинку „Лівер Гава" при Парк Евню і 53-ій вулиці в Ню Йорку. Він виставив там свою енкавстичну картину „Манґо".

Пересунення терміну загальної виставки ОУМА

Управа Нюйоркського відділу ОМУА повідомляє, що із назалежних від неї причин пересунено термін виставки цього ж Відділу, яка мала почaтися 3-го травня ц. р. Відкриття цієї виставки відбудеться 17-го травня 1964 року, в залі Літературно - Мистецького Клюбу, 149 2-го Евню в Ню Йорку, і вона буде тривати від 17 до 31го травня.

Дня 6-го квітня 1964 року помер, проживши 52 роки, наш Дорогий
БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО
св. п. ЮРІЙ ЗАЛЕНСЬКИЙ
замешкалий 240 River Ave., Lakewood, N. J.
бувший моряк Торговельної Маринарки в Ґдині, ветеран Воєнної Маринарки в Ґдині й Армії Крайової у Варшаві.
Помер на удар серця під час служби на американськім пароплаві SS National Defender в Ґдині.
Тіло знаходиться в пох. заведенні W. David De Roche, 213 Lexington Ave., Lakewood, N. J., звідки буде перенесено в суботу 25-го квітня 1964 р. до церкви св. Володимира Храму-Пам'ятника, де о год. 1-ій відправиться Панахида, опісля буде перевезено на цвинтар на Рова Фарм в Cassville, N. J.
В глибокому смутку
сестра МАРІЯ РОЩКОВСКА
з Мужем і Синами

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогого і Незабутнього БРАТА і ШВАҐРА
Мґр. ЗИНОВІЯ КАРП'ЯКА
складають 20:00 долярів
на Сироти в Европі
Олена і К. ЛИСКИ

ПОДЯКА

В тяжкі дні скорботи з приводу невіджалуваної втрати нашого Дорогого Мужа, Тата і Дідуся

бл. п. Андрія ШКІЛЬНОГО

ми відчули багато щирого співчуття, духовної підтримки та допомоги від наших Рідних, Приятелів і Знайомих. За все складаємо всім нашу щиросердечну подяку.

Найперше щиро дякуємо о. настоятелю Федору Шпаченкові за відслуження похорону і супровід Тлінних Останків на місце спочинку, о. Олексієві Потульницькому за співучасть у похороні і виголошення зворушливого слова над домовиною Покійного в церкві, о. Лаврентієві Склошному за диригування хором, диригентові Михайлові Назаренкові і хористам за співи та п. мґр. Миколі Степаненкові за допомогу під час похорону і за тепле прощальне слово над могилою Покійного.

Щиросердечне спасибі д-рові М. Логазі, п. Олексієві Скрипникові, п. Дмитрові Січові та родинам Воскобійників і Холоїдів за велику допомогу в найтяжчі хвилини, родині Карпишиних за допомогу і за замовлення Заупокійної Служби, полковникові Ківерчукові за щирі поради, родинам Данилецьких і Даченків за щирі слова співчуття, та всім тим, що зложили квіти над домовиною чи склали свою пожертву на нев'янучий вінок Покійному.

Складаємо подяку всім Парафіянам, Приятелям і Знайомим за так численну участь у похороні та за співчуття, висловлені нам усно, в пресі, телефонічно чи письмово. Особливо дякуємо п-ні Олені Володимировній Чехівській за родинам Гурських, Білокурів, Олексія і Івана Воскобійників, Несипів, Мартиненків, Зінченків, Приступенків, Шагаліїв, Сакалів і Малютів, що не пожаліли своїх сил, труду і часу і прибули до Савт Бавнд Бруку з далеких міст, щоб відпровадити Тлінні Останки Покійного на місце Вічного Спочинку. Дякуємо також Похоронному Заведенню п. Петра Мацька в Сиракюзах за сумлінне й дбайливе проведення похорону.

Нехай Всевишній винагородить усіх Вас сторицею.

ТЕТЯНА ШКІЛЬНА,
діти і внуки

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗІ СПОРТУ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб" Філядельфія — „Джуліяна" Ню Йорк, другі змагання фіналу Сходу з циклу гор за футбольний чемпіонат і Чашу ЗДА відбудуться в неділю, 26-го квітня 1964, о год. 2.30 по полудні на грищі Айнтрахт Овал при 37-ій вулиці і 20-ій Евню в Асторії, Н. И.

„Чорноморська Січ" Нюарк — Італійський С. К. Бостон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 26-го квітня 1964 о год. 2.30 по полудні на грищі Айронбавнд Філд при Вілсон Евню в Нюарку, Н. Дж.

Відбиванкові першості чоловіків і жінок Союзу Українсько - Американських Спортових Товариств Сходу, Делеґатури УСЦАК, відбудуться в суботу, 25-го квітня 1964 о год. 11-ій рано в залях УМСА при 42 Гове Стріт у Ню Гейвені, Конн. Цим відбиванковим турніром проводитиме ланковий відбиванки СУАСТ-Схід, а господарем змагань є УАСТ „Довбуш" Ню Гейвен.

Нова Зеляндія — Збірна НАФСоюзу, міжнародні футбольні змагання відбудуться в суботу, 25-го квітня 1964, о год. 5-ій по полудні на грищі Метрополітен Овал при Ендрюс і 57-ій вулиці в Маспет, Н. И. В збірній НАФСоюзу виступлять два змагуни УСК-у Ню Йорк: Володимир Шмотолоха і Янґ.

„ТРИЗУБ" — „ДЖУЛІЯНА" 2:1 (2:1)

Філядельфія, 19-го квітня. — Ці фінальні змагання Сходу були тверді і завзяті. Італійці накинули сильне темпо і хотіли повторити минулорічні нюйоркські змагання фіналу. Їм це не вдалося, і вже в 4-ій хвилині Вентленд проґавив стовідсоткову нагоду. Акції мінялися і знову в 10-ій хвилині Рач мусів вибивати м'яч головою з порожніх воріт. Великим мінусом Свича є його задалекі вибіґи. Прориви добре обставленого нападу „Тризуба" раз - у - раз загрожували воротам гостей. У 30-ій хвилині Чижович викінчив пляновий під'їзд сильним стрілом у сітку „Джуліяни". Хвилину пізніше Вентленд добив притомно стріл Ферейри підніс вислід на 2:0. „Джуліяна" зменшила вислід у 38-ій хвилині через далекий вибіг Свича, посилаючи м'яч до воріт черепашиним темпом. Завзята гра не послабла до кінця зустрічі, бо обидві сторони докладали старань змінити вислід.

„Тризуб" заграв ці змагання слабше від попередніх. „Гота" в порівнанні з „Джуліяною" показалася стабільнішою і кращою кондиційно, доказом чого був безворітній вислід попередніх змагань в нормальному часі. На хід цих змагань з „Джуліяною" вплинули дуже рішення судді, який надто часто вривав акції нападу „Тризуба".

У відплатних змаганнях, які відбудуться в наступну неділю в Ню Йорку на короткому і вузькому грищі, „Тризуб" повинен примінити систему збільшеної дефензиви двома напасниками, як теж зрезиґнувати з „дриблінґів" і не допускати до двобоїв. Швидкі точні подачі та сильні приземі стріли повинні лягти в основу гри „Тризуба". У випадку слабшої форми якогось змагуна треба „Тризубові" швидко його змінити другим, бо залишення такого змагуна приносить великі шкоди. Не розуміємо, чому не допускається до гри Мунеза і Е. Чижовича, які могли бути кращі на зміну криловому Марінові - Санчезові. Те саме відноситься і до воротаря Варварюка. Коли б Варварюк, а не Свич, був боронив воріт у змаганнях з „Джуліяною", то вислід був би напевно 2:0. Склад „Тризуба": Свич, Бородяк, Рач, Кравець, Луна (Клинчик), Ілай, Марін, В. Чижович, Ферейра, Яковина, Вентленд.

Яр. К-ий

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „БОКА ДЖУНЬЙОР" 3:1 (3:0)

Асторія, 19-го квітня. — Цю велику перемогу в мистецьких змаганнях на виїзді здобула „Чорноморська Січ" зі сильною дружиною італійців, які як і „Ч. Січ", виступили в найсильнішому складі. Вислід зустрічі рішав про дальші можливості здобуття 3-го і 4-го місця, за яке іде боротьба між трьома клюбами: „Ч. Січчю", „Бокою" і „Гакоахом". Програ „Ч. Січі" була б рівнозначна з елімінацією нашої дружини з першої чвірки і на це чекала більшість глядачів, які прийшли подивляти показову гру своїх зірок спроваджених з Арґентини.

Перші хвилини гри пройшли під знаком легкої переваги італійців. Вже в 2-ій хв. змагань заіснувала небезпека втрати воріт, яку притомно зліквідував Голуб. В 4-ій хв. сильний стріл правого крилового італійців, відбився від поперечки воріт „Січі". Опісля майже до кдінця половини панували на грищі січовики. Перший ґоль змагань, що дуже притупив гостру, але чисту гру „Боки", здобув Снилик, сильним стрілом з 20-ти метрів в 6-ій хвилині.

Вислід на 2:0 підніс Спаїч з гарної акції Савицького в 21 хв. Третій і останній ґоль для „Ч. Січі" здобув Спаїч з подачі Каздоби і Савицького в 42 хвилині. В другій половині гра проходила вже більше вирівняно, при чому обидві дружини змарнували декілька стрілових нагод. Частинною причиною цих помилок був незадовільний стан площі Айнтрахт Овал, розмоклої від рясного дощу. З цієї причини також сповільнилося темпо гри. В 73-ій хв. італійцям пощастило здобути одинокі ворота змагань. В кінцевих хвилинах гри січовики провели кілька гарних акцій, одначе помилки і горячкові перестріли, особливо Гомеза і Черемхи, змарнували добрі нагоди. На вирізнення в цій грі заслужили справді усі змагуни „Січі". Граючи з великою волею перемогти, січовики дали від себе усі сили і вміння. Змагання були завзяті, але це не вплинуло на загальний рівень гри, який був непересічний і вдоволив більшість глядачів. Добрий суддя вміло вив'язався зі свого завдання. Здобувши дві цінні точки, „Чорн. Січ" висунулася на третє місце в показнику табелі гор. Чергові передостанні мистецькі змагання сезону „Чорн. Січ" відбуде в найближчу неділю з претендентом на чемпіона А. Ф. Ліґи Італійським С. К. з Бостону на площі Айронбавнд в Нюарку. Вислід цих змагань вирішить чи залишиться „Ч. Січ" на третьому місці. Склад „Січі": Голуб, Саварин - Павлишин, Каздоба-Келлі - Снилик, Савицький - Дутра - Спаїч, - Гомез-Ві Вільчак, Понось і Черемха.

О. Твардовський

УСПІХИ УКРАЇНСЬКИХ ФУТБОЛІСТІВ ШИКАГА

„Крила" — „Олімпікс" 2:1
„Леви" — „Вікінґс" 2:0

Дуже приємну несподіванку зробили нашій шикаґівській громаді сумівські „Крила", які в першому своєму виступі у Вищій Дивізії в неділю, 12 квітня, перемогли добру технічно грецьку дружину „Олімпікс" 2:1. Двоє воріт для „Крил" стрілив арґентинець Р. Бойко.

Футболісти „Левів" зустрілися в змаганнях Першої Дивізії — Північ зі шведською одинадцяткою „Вікінґів". До перемоги „Левів" значно причинився Ростик Маркевич, який після перерви двох і пів року знов взув футболівки. Він здобув перші ворота для „Левів". За його прикладом повинні піти і другі ветерани, які, хоч і молодші, повісили свої футболівки на кілок.

Першу півгру „Леви" тиснули —шведів, граючи з вітром. Маркевич на лівому крилі постійно загрожував шведським воротам. Після двох неуспішних спроб він здобув у 18-ій хвилині ворота, використавши підворітне замішання. Після перерви „Леви" боролися зі шведами і з вітром. В тому часі треба віднотувати стріл Лоска у 46-ій хвилині та перестріл Калле у 55-ій. На 70-ій хв. Кашуба зловив небезпечний горішний стріл, а хвилину пізніше знов Калле стрілив сильно по воротах шведів, яких воротар зловив м'яч за лінією, але суддя не признав воріт. В одній з атак правою стороною на 75-ій хвилині Хринівський здобув з подачі Лоска другі ворота, які остаточно заломали шведів і припечатали вислід змагань.

До цих перших змагань виступили „Леви" в такому складі: Кашуба, Еліяшевсьський, Крат, Лялик, Караван, Скороход, Лоско, Бахір Калле, Козій, Маркевич, Хринівський і Крензель. Дуже добре заграли: Крат (капітан) — на штопері, правий оборонець Еліяшевський і помічник Скороход. Дебют молодого Лялика випав добре.

Резерва „Левів" несподівано програла з резервою „Вікінґів" 1:2. Одинокі ворота для „Левів" здобув Орест Хринівський.

Юнаки „Левів" здобули гарну перемогу 7:1 над однолітками польської „Блискавиці". Стрільцями воріт були: Дижурко 3, Банах, Мінтянський, Кецала і Суховерський по одних.

Резерва „Крил" перемогла блискуче резерву „Олімпікс" 5:0, а сумівські юнаки програли з юнаками „Вісли" 0:1.

Сумівські „Тигри" із Борнсайду програли з юнаками польських „Іґелс" 1:4.

Петро Головатий

УСК Ню Йорк має добрі вигляди стати першуном Ліґи

Футбольна дружина УСК-у Ню Йорк держиться вже довший час на вершку показника „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу. В передовій чвірці крім УСК-у знаходяться такі дружини: „Джуліяна", „Готче" і „Грецько-Американський С. К. УСК-ові залишилися ще чотири мистецькі змагання до кінця сезону. Противниками в цих чотирьох грах УСК-у буде „Джуліяна", яка в дану пору є найсильнішим суперником УСК-у, „Гунґарія" і Ню Йорк С. К., які також в минулих тижнях виявили свою силу, та дружина з останнього місця показника — С. К. Елизабет. Подаємо числа точок і воріт чотирьох перших дружин „Великої Десятки":

	Точки	Ворота
У С К	20:8	28:11
„Джуліяна"	18:8	26:12
„Готче"	18:8	29:22
Грець.-Ам. СК	17:9	32:14

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

В цьогорічних змаганнях Міжнародної Футбольної Ліґи, які почнуться вже 31-го травня, гратиме як репрезентант Польщі не дружина „Ґурніка" зі Сосновца, але „Заґлембє" і тому в повідомленнях М. Ф. Ліґи трапилася похибка через мовні труднощі.

в. с.

ФУТБОЛЬНІ ВИСЛІДИ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

УСК Бріджпорт програв вже в початкових розграх за Чашу Стейту з італійською дружиною „Ґарібальді" з Міделтавну вислідом 1:3. Ці змагання відбулися в Бріджпорті.

УСК Гартфорд програв ліґові змагання з німецькою дружиною з Гартфорду вислідом 1:5.

УСТ „Довбуш" Ню Гейвен також програв минулонедільні змагання з одинадцяткою С. К. Норвок 3:4. Змагання відбулися на виїзді в Норвок.

М. Я.

УКРАЇНЦІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

В цьогорічному Міжнародному Фестивалі, що його улаштовує Центр Національностей при філядельфійському Міжнародному Інституті спільно із 45 національними групами, в суботу 25 і в неділю 26 квітня цього року, беруть участь також українці. Українську участь у Фестивалі підготовляє Окружна Рада Союзу Українок Америки під проводом п-і Вероніки Цеґельської. Головною атракцією української участи у Фестивалі будуть виступи танцювальних груп, в тому молодих танцюристів Олі Цеґельської та Володимира Кононенка, що показані на цьому фото.

ДИСКУСІЙНИЙ ФОРУМ ПРО ПОЛІТИКУ МОСКВИ Й УКРАЇНСЬКУ САМООБОРОНУ

Філядельфія. — Місцевий відділ Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України влаштовує в суботу 25 квітня ц.р. дискусійний форум на тему „Політика Москви і українська самооборона та еміґрація". У форумі візьмуть участь: Богдан Кравців, Мирослав Прокоп, Наталія Скочиляс, Ростислав Хом'як і Богдан Чайківський. Модератор — Степан Процик. Відбудеться цей дискусійний вечір в домі Українського Спортового Товариства „Тризуб" при Брод Стріт у Філядельфії, о год. 6-ій вечора.

Важко передбачити, хто буде республіканським кандидатом, — називають Ґолдвотера і Ніксона

Ню Йорк. — Видавці щоденників, які прибули сюди на Тиждень Преси, гадають, що арізонський сенатор Беррі Голдвотер є тепер на першому місці між республіканськими претендентами на президентського кандидата, але на Номінаційній Конвенції багато делеґатів, які тепер є за Ґолдвотера, готові піти за колишнього віце - президента Ричарда М. Ніксона. Але більшість видавців газет гадають, що вибори виграє в листопаді цього року демократичний кандидат, яким буде напевно теперішній президент Линдон Б. Джансон. Видавці газет думають, що Джансон є сильнішим кандидатом на президента, ніж ним був би був покійний президент Кеннеді. Асошієйтед Пресс перевела опитування між повітовими республіканськими провідниками і ствердила, що на більше як 3,000 опитуваних передбачають аж 526 осіб, що номінацію здобуде Ніксон, 427 — Голдвотер, 189 — амбасадор Ладж, 159 — губернатор Скрентон і 84 — губернатор Рокефеллер.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 26-го КВІТНЯ 1964 р.

САУТПОРТ, Конн. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 84 Відд. в год. 4-ій по пол. в залі УНДому, 279 Кінгс Др. Соутпорт, Конн. Проситься членство прибути на збори. На зборах буде обговорено справу виїзду членів на відкриття Пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні. Проситься вирівняти свої вкладки. — О. Галетій, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія 339-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в домі Укр. Громади при 332 Н. Лавренце вул. Проситься всіх членів прибути та вирівняти свої зобов'язання. — С. Лупаців, секр.

ТАРЗАН, ч. 5227. Попав у пастку!

Повіривши в те, що йому вдалося зловити в пастку пораненого Тарзана, Бен Барнес попрямував, щоб вбити.

Але як тільки він зробив кілька кроків, його стопа загрузла... Він сам себе завів у пастку!

Барнес божеволів із страху... І тупцював божевільно, хапаючися за все, що могло його притримати, щоб не проковтнув його сипкий пісок!